

Har du bara en smula erfarenhet av att snickra, så klarar du och en medhjälpare av att bygga in sängen i ett skåp på en helg.

Enkelt recept:

- **1 MADRASS**
- **1 BESLAGSATS**
- **MDF-SKIVOR**

Fria golvytor med ett **SÄNGSKÅP**

Gör Det Själv

SVÄRIGHETSGRAD:

Är du noga när du mäter kan du beställa skivorna färdigsågade. Då ska du bara sätta ihop till ett skåp. Det kräver ingen särskild erfarenhet.

TIDSÅTGÅNG:

Två personer klarar av allt arbete på en helg. Därtill kommer tid för målning.

PRISBILD: Cirka 5 000 kr exklusive madrass.

[före]

Sängen tar stor plats i rummet.

[efter]

Sängen har fällts in i skåpet.

Man kan nästan inte få för mycket plats, och därför önskar många sig ett extra rum. Men om du snickrar ett sängskåp så får du extra golvyta på dagen, när den behövs som mest.

Sängskåpet är en fantastisk möbel som trollar bort den stora sängen från golvet på dagen. Tack vare sängskåpet kan sovrum och barnrum verkligen användas på dagtid, och det innebär att du kan få plats för ditt hemkontor, en hobbyhörna eller liknande.

Du känner säkert igen sängskåpet från otaliga amerikanska filmer, där man ser hur sängen fälls upp och ner i en handvändning. Anledningen till att det går så lätt är, att sängen har försetts med gasdämpare som både lyfter och dämpar. Sängen blir lätt som en fjäder när den fälls ner eller upp. Med endast få ändringar kan systemet anpassas att klara madrassbottnar på upp till 160 cm bredd

Du behöver naturligtvis inte ta bort sängkläderna när sängen fälls upp. Täcke och bäddmadrass hålls på plats av remmar. Sängskåpet i barnens rum kan kanske göras ytterligare lite djupare. Då kan du låta gosdjuren ligga kvar i sängen när den fälls upp.

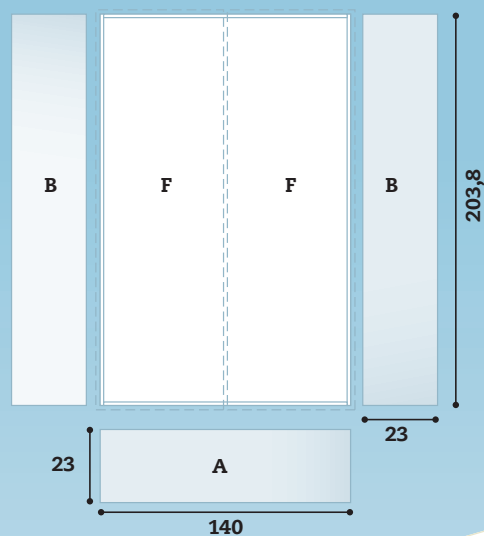
Tack vare gasdämparna är det lätt att fälla in sängen.

Så här **monterar** du sängskåpet

Vårt sängskåp är 234 cm högt (minsta höjd är 225 cm) och djupet är 43 cm, som också är minsta djup i ett skåp. Fronten (det som syns mot rummet när sängen är uppfälld) utgör sängbotten.

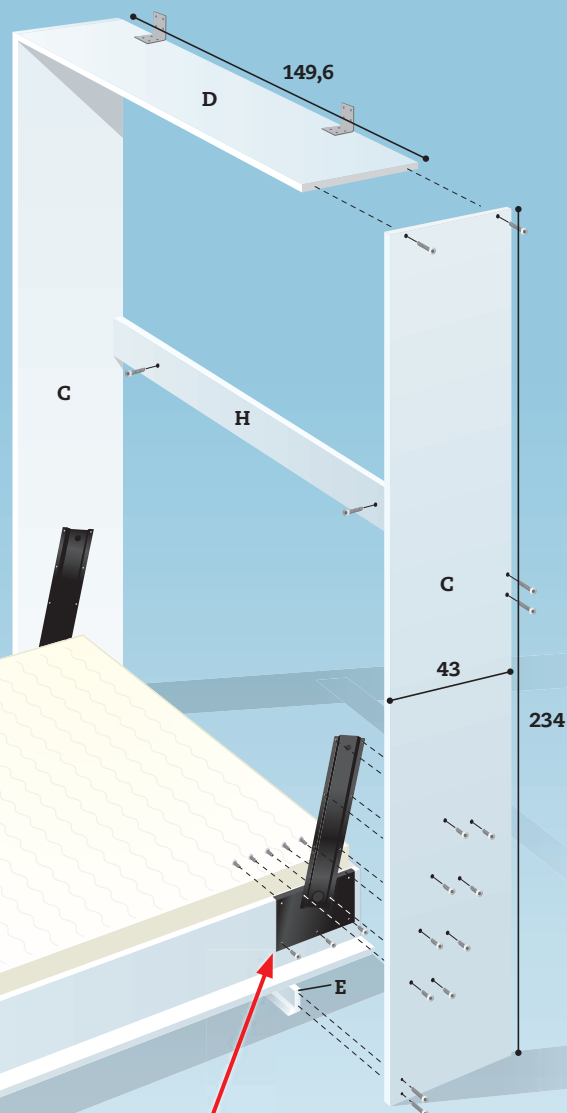
Beslagen för vikbenen i fotänden monteras så att de hamnar i nivå med den undra sidan av de fyra mdf-skivorna (A och B) runt madrassen. På så sätt hamnar beslagsdelen bakom täckskivan (F) under botten.

Här har vi använt en standard-madrass på 140 x 200 cm och "packat" in den med skivorna A, B och F. Mät din madrass (längd, bredd och tjocklek) innan du sågar till skivorna.

Madrassbotten är 140 x 200 cm, och tjockleken är 23 cm.

Beslagen till vikbenen är dolda. Man ser endast själva vikbenen.

Tack vare beslagen är det lätt att fälla ner och upp sängen.

Detta **innehåller** Häfele beslagssats

Här är det kompletta innehållet i grundsatsen med sängbeslag från Häfele, och som får sängen att snabbt fällas upp och ner: 2 vikben med utdragsfunktion, 2 vridbara beslag för säng och skåp, 2 gasdämpare, 3 remmar, 2 påsar skruvar och 1 ritning med mall för var hål ska tas upp för skruvar. Beslagen säljs i järn- och byggfackhandel och kommer från Häfele, www.hafele.se

Mdf-skivor

Skåpet runt sängen snickras här av 19 mm mdf-skiva. Du kan köpa delarna färdigsågade eller själv såga dem – måtten finns i materiallistan. Skivkanterna är skarpa och bör helst rundas. Det gör du lättast med handöverfräs. Har du ingen kan du slipa ner kanterna lite lätt.

Snickerijobbet går lättare om du redan i förväg har målat alla delar. Stryk först med grundfärg och färdigstryk – med rulle – två gånger med halvblank akrylatfärg (glans 25 eller 40).

För att man inte ska se rätt in i lamellbotten till sängfjädrarna fäster du en botten under sängen. Ett alternativ är att fästa ett tyg eller liknande.

TIPS

Låt någon annan såga. Om du beställer delarna färdigsågade, ska du kolla priserna noga – innan du beställer. Någon byggmarknad tar ett fast pris, en annan per kvadratmeter, en tredje kan ta betalt per sågspår!

WWW

Är du bra på att fräsa? Om inte, kan du snabbt lära dig hur det går till. Följ vår kurs i arbete med handöverfräs. Den ligger på vår webbplats: www.gds.se. Klicka på kurser i den vänstra spalten.

1 Kolla att alla delar är som de ska. Har de rätt mått? Är någon kant skadad? Är de vinkelräta?

2 Runda av alla kanter med handöverfräs. Välj ett frässkaft som passar i storlek till skivorna tjocklek. Vi tog en 22 mm avrundningsfräs.

Om kanterna ska rundas av mera väljer du bara en större avrundningsfräs.

3 De runda kanterna är nästan nödvändiga när det gäller en säng. Inte nog med att det ser snyggt ut. De är sköna att ta på, och det är lättare att måla en rund kant än en skarp. Torka av skivorna med fuktig trasa innan du målar dem.

4 Måla alla delar. Stryk först med grundfärg, låt torka och finslipa med korn 180 innan du fortsätter med två färdigstrykningar. Rulla på den halvblanka färgen med skumplastrulle, så får du en snygg yta på alla delar.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

Beslag (grundsats med sängbeslag):

- 2 lyftbeslag
- 2 gasdämpare, 70 kg
- 2 vikben
- 3 remmar

Ytterligare information om beslagen:

Häfele, tel. 036-18 00 88

www.hafele.se

19 mm mdf-skiva:

- 2 kortsidor (A) à 23 x 140 cm
- 2 långsidor (B) à 23 x 203,8 cm
- 2 skåpsidor (C) à 43 x 234 cm
- Toppskiva (D), 43 x 149,6 cm

- Sparklist (E), 10 x 149,6 cm
- 1 framsida (F), 148 x 214 cm (här två bitar à 80 cm och 1 passbit på 8 cm)

22 x 95 mm hyvlad furu:

- Mittbräda (H), 149,6 cm

För montering på vägg:

- 2 vinkelbeslag à ca 50 x 20 mm
- Ev. pluggar och skruvar
- Träskruvar, 8 st. à 5,0 x 25 mm

Skruvar för montering av skåpet:

- 28 hopsättningsskruvar, 6 x 80 mm

- 1 paket träskruvar, 5,0 x 60 mm
- 1 paket universalskruvar, 5,0 x 25 mm

Färg:

- Grundfärg, vit, 3 liter
- Halvblank akrylatfärg, glans 40, 2,8 liter

Dessutom:

- 2 klossar à 4 x 6,5 x 15 cm till benen
- 1 madrass, 140 x 200 cm

Specialverktyg:

- Handöverfräs

Beslagen

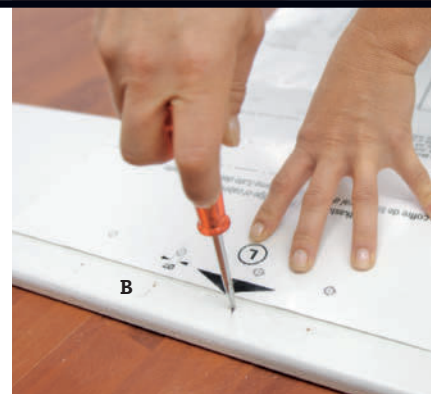
Nu är det en fördel om du har en medhjälpare. Det första som ska göras är att klä in madrassen med skivor. De sätts som en ram runt madrassen. De två vridbara beslagen monteras längst ut på sidorna (B) i vinkeln mot kortsidorna (A).

Tillsammans med beslagen får du en mall, som gör det lätt att markera för skruvhålen. Beslagen fästs sedan med medföljande skruvar.

De två vikbenen monteras sedan på madrassramen i sängens fotände. Vänd först splittten (låstappen) 90 grader i beslagen, eftersom de ska monteras omvänt för att kunna belastas så mycket som möjligt. Se text på nästa sida.

1 Montering av specialbeslagen är enkel. Den ena hälften monteras på ramen runt madrassen, den andra på skåpsidan. Här är det bra att vara två.

2 Lägg hålmallen, som följer med, på utsidan av en långsida och markera för skruvarna. Här har vi lagt upp den för borrar av 7 mm hål.

3 Borra med 7 mm borrar. Det gäller att borra så exakt som möjligt så att hålen i ramen och hålen i beslagen hamnar mitt för varandra.

4 Skruva fast vridbeslaget på ramen med skruvar från insidan. Vänta med de tre skruvar som ska dras i utifrån.

5 Dra åt alla skruvar med en insexnyckel. Dra åt hårt, men inte så hårt att skruvhuvudet gnager sig ner i träet

MATERIAL

Skruvarna ska försänkas så att du inte skadar dig på dem. Mdf-skivor är hårda och det är bäst att försänka hålen med försänkare. Det är nämligen nästan hopplöst att få en skruv att försänka sig själv i MDF-skiva.

FÄCKUTTRYCK

Medium Density Fibreboard. Det är det korrekta namnet på MDF-skivor, men det är enklare att använda den engelska förkortningen. Skivorna är starkare än spånskivor och bästa material när du snickrar egna möbler.

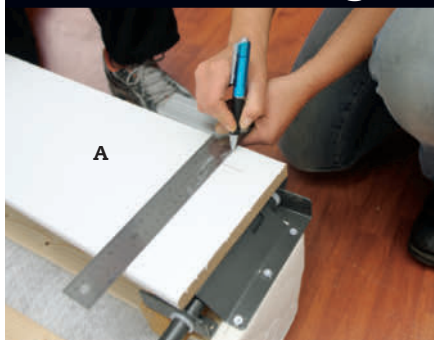

6 Vikbenen ska monteras på klossar som fästs i trädelarna i madrassen för annars "svävar" beslaget. Träkllossen ska vara exakt så stor att beslaget ligger vågrätt.

7 Skruva fast beslaget i klossen. Ett par av skruvarna ska dessutom fästas i madrassens egen träram.

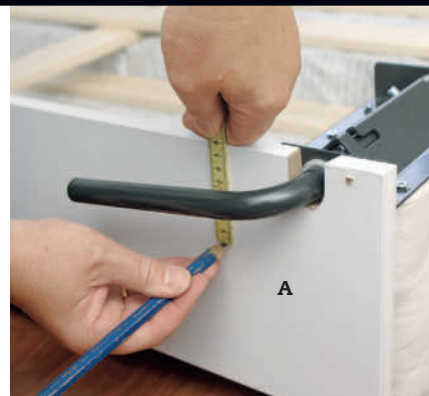
Ramen runt sängen

1 Markera på sidorna (A) precis utanför benen, så att det blir plats att vrida benen utan att de träffar skivan.

2 Såga längs markeringen med sticksåg, så att det bildas ett litet urtag som benen kan sticka ut genom.

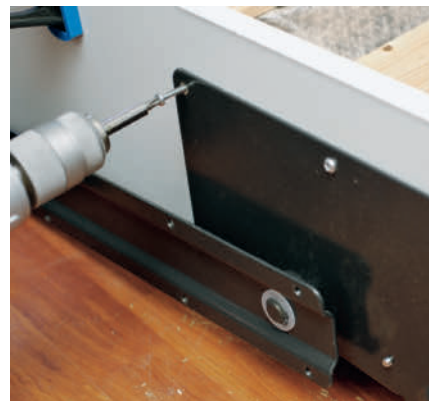
3 Skruva fast MDF-skivan med de små universalskruvarna (5 x 25 mm) i de två utdragbara beslagen. Mät avståndet ner till träramen i madrassen, överför måttet till utsidan och sätt ett märke. Där kan du fästa skruvarna.

4 Borra på ett par ställen genom kortsidorna (A) och madrassens träram där du har satt märken. Använd 4,5 mm borr. Fäst därefter kortsidan på madrassen med 5 x 60 mm skruvar.

5 Håll upp långsidorna (B) mot madrassen. Spänn fast dem med tvingar. Be ev. en medhjälpare hålla.

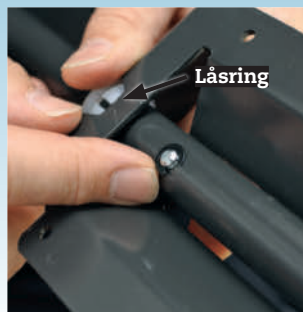

6 Fäst skruvar i vridbeslagets tre lediga hål – från framsidan. Välj långa skruvar och se till att de verkligen får bra grepp i träramen i madrassen.

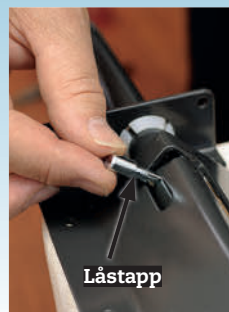
Sängens **vikben** ska vändas

1 Lägg benet på kanten av botten och se hur benen ska vikas för att peka mot golvet.

2 Ta bort låsringen på låstappens baksida med tång eller skruvmejsel.

3 Dra ut låstappen och vik därefter benet 90 grader.

4 Tryck tillbaka låstappen i benet och tryck låsringen på plats. Kontrollera att benen kan vikas åt samma håll.

Ramen runt skåpet

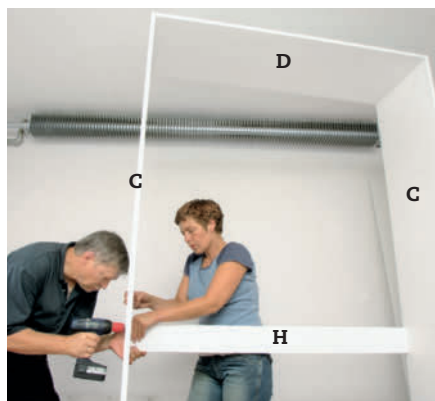
Kontrollera måtten på din madrass när du har monterat lång- och kortsidor. Bredden mäts från utsidan på det vridbara beslaget i ena sidan till utsidan av beslaget på den andra sidan. Om måttet som här blir 149,6 cm så är det lika med minim måttet för skåpets invändiga bredd. När du är säker på bredden så går du till toppskiva, sparklist och mittenbräda och skruvar fast dem på de lodräta skåpsidorna (C). Det medföljer en mall för markering av åtta skruvhål på varje sida för vridbeslagens ena hälft. Den andra sitter ju på sängdelen. Höjden på skåpet ska vara lika med madrasslängd, kortsidor och vikben (som ska döljas av skåpet).

1 Sätt ihop sidorna med långa hopsättningsskruvar (här 7 x 80 mm). Förborra med 5,5 mm borr så att skivorna inte spricker. De långa skruvarna dras åt rätt hårt med insexnycklar.

2 Skruva fast sparklisten (E) en bit in från kortändan på de lodräta sidorna. Här håller vi 5 cm till kanten. Förborra med 5,5 mm borr och dra i hopsättningsskruvar – två på varje sida.

3 Nu kan skåpet resas, och då skruvas mittenbrädan (H) fast cirka 100 cm över golvet. Förborra återigen med 5,5 mm borr och dra ihop med 7 x 80 mm hopsättningsskruvar.

4 Sätt skåpet på plats. Kolla med vattenpass att skåpet står lodrätt. Markera skåpets placering på väggen så att du vet var du ska skruva, eventuellt både förborra och plugga. Väggen bestämmer om du behöver plugga.

5 Skruva fast toppskivan (D) på väggen med hjälp av små möbelvinklar. Fäst dem invändigt så syns de inte. Välj skruv efter väggtyp.

Sängen i skåpet

Dessa Häfele-beslag består av två delar, en som ska fästas i sängen och en som ska fästas i skåpet. De två delarna vrider runt en axel, som i vårt fall ska sitta 35 cm ovanför golvet.

Detta mått får vi fram genom att undersöka hur högt upp beslagen hamnar när sängen är nerfäld i vågrätt läge. Den fria höjden på benen är 17 cm och sidobeslagen har placerats 18 cm upp på den 23 cm höga långsidan runt sängen. Beslagen har placerats 20 cm in från framkanten av skåpsidorna.

Om du ändrar måtten, måste du räkna ut en ny höjd för montering av beslagen på skåpsidorna. Även skivtjockleken påverkar beslagens placering.

1 Använd den medföljande mallen för att markera för beslagets placering på skåpets invändiga sidor. Var riktigt noggrann! Förborra i markeringarna med 9 mm borr och försänk hålen.

2 Lyft in sängen i skåpet och palla upp den så att det lodräta beslaget hamnar i nivå med de åtta skruvhålen. Dra i samtliga 16 skruvar i de två vridbeslagen, och dra åt dem lätt med insexnyckel.

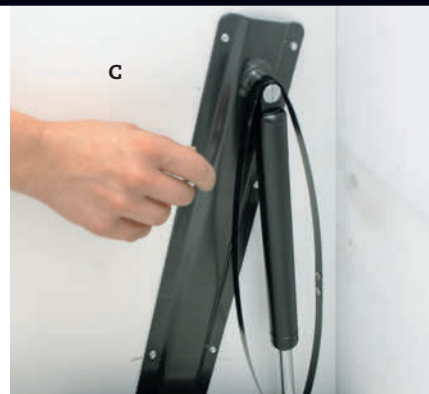
Gasdämpare

- 1** Haka fast en gasdämpare på de beslag som har monterats på sängen.
VIKTIGT! Du får under inga omständigheter försöka ta bort det stålband som håller ihop gasdämparen!

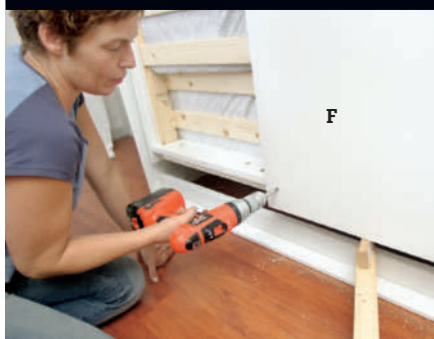

- 2** Stick in medföljande skruv i gasdämparen. Dra åt skruven hårt så att gasdämparen inte far iväg, när du lite senare lossar stålbandet.

- 3** Luta sängen så att gasdämparen kan skjutas in mot sin placering på beslaget, som du har fäst på insidan av skåpet (C). Lyft sängen lite så att stålbanden inte är så sträckta. Nu kan du ta bort dem och sängen kan lyftas upp.

Fronten är botten

- 1** Fronten (F), som man ser när sängen är uppfälld, är också botten när sängen är nerfälld. Vi har även här valt 19 mm mdf-skiva. Den ska sågas till så att den täcker hela sängbotten, men glöm inte att lämna 8 mm luft längs skåpsidorna.

- 2** Fäst fronten (botten) upptill, nertill och längs sidorna med 5 x 60 mm skruvar. Förborra och försänk skruvarna. Frontens höjd har anpassats, så att den inte stöter emot sparklisten när sängen fälls upp.

- 3** Sätt stoppklossar på sidorna så att sängens front hamnar i nivå med kanten på skåpet när sängen är uppfälld. Klossarna av mdf-bitar sätts här 20 mm från kanten på skåpsidorna.

- 4** Om fronten är så stor att den inte kan sågas av en skiva gör du den av två mindre. Här använde vi två skivor med 70 cm bredd och en passbit som är 8 cm bred. Skarvarna fylldes med fogmassa.

- 5** Fäst de medföljande tre remmarna på utsidan av sängens långsidor. Remmarna ska hålla fast sängkläderna när sängen fälls upp, så fördela dem strategiskt. Här fästs klammarna genom läderbitar.

